

**Napolj
storjeno
delo-ves
trud
zaman!**

Prosim, dajte mi platno za posteljno perilo — ali najboljše vrste!

Milo rabim, je lahko tudi cenejše vrste — moram varčevati!

Zakaj ni moje perilo tako lepo kakor moje prijateljice!

**SCHICHTOVO
MILO JELEN**

varuje perilo

**ZA NAMAKANJE
ZENSKA HVALA!**

Napačno je varčevati pri milu — na škodo perila. Manj vredna mila škodujejo tkaninam. Samo zares dobro jedrnatilo mila pere perilo temeljito in prizanesljivo!

ruje in brani delavske interese. Nedavno je francoska vlada imenovala za člana tega velevažnega urada francoskega jezuita Alberta Leroy. Ta pater je znan kot velik sociološki učenjak in praktičen branilec delavskih interesov. S tem je dejansko dokazano, da so katoliška načela umestna, potrebna in plodonosna tudi na socialnem in gospodarskem polju. Pri nas pa je svoj čas JNS, v kateri so zbrani bivši demokrati in kmetijci, stavila v parlamentu predlog, da se jezuitje izženejo in internirajo na otok Vis.

Duhovnik — slepec. Namreč telesno slep. To je duhovnik Filip Graty, ki je bil 44 let nameščen kot dušni pastir na katoliški župniji blizu angleškega glavnega mesta Londona. Pred 36 leti je oslepel. Ko ga je zadela ta strahoviti udarec, ni obupal, niti se ni udal brezdelju. Ostal je na svoji župniji. Sv. Oče mu je dovolil, da sme kljub svoji slepoti maševati ter tudi opravljati druge posle dušno-pastirske službe. Zdaj je radi starosti stopil v zaslužni pokoj. Zanimivo je, da je tudi njegov brat slep in tudi duhovnik.

smrt. Rajni zapušča šest nepreskrbljenih otrok.

Žrtev kolesarske nepreviđenosti. Gospa Ana Binelova, žena davčnega poduradnika, je šla iz Gornjega Grisa na Spodnji Gris in je morala mimo obmejnega mosta preko Mure pri Gornji Radgoni. Ko je šla ob strani ceste, je pridrvel po cesti kolesar, ki je imel na kolesu še enega tovariša. Zaletel se je v gospo, jo podrli, padel na njo in si je reva zlomila nogo. Poškodovano so prepeljali v bolnico v Radgoni.

Povožen od avtomobila. Pri krčmi Bortolen v Rogatcu je povozil neki avtomobilist Vinka Čonča, 43letnega dninarja iz Cerovca. Čonču je počila lobanja, zlomljenih ima več rebrov in poškodovane roke.

Posestnik ob konja in voz. Skozi gozd in tik nad prepadom pelje na Libelskem vrhu cesta. Hlapac Bernard Bobik, uslužben pri posestniku Alojziju Muzeju, je zvrnil z lesom naložen dvovprežni voz v zgoraj omenjeno globlino. En konj se je ubil, drugi poškodovan, voz je razbit in gospodar Muzej ima škodo 10.000 Din.

V zadnjem trenutku rešeni prestrašne smrti v ognju. V noči je izbruhnil požar v hiši posestnika Ivana Bartola v Dragi pri Čabru. Na podstrešju je spal 14letni sin Ludvik, katerega so prebudile mučne sanje iz spanja. Ko se je predramil, je opazil, da je vsa hiša v ognju. Stekel je v pritličje, kjer je zbudil domače, odprl je vežna vrata in se tekel ves opečen k sosedom. Bartolovi so si rešili v zadnjem trenutku golo življenje, za katerega gre zahvala junaškemu fantu, ki se sedaj zdravi radi opeklina v ljubljanski bolnici.

Nevarno povežen voznik. V Spodi Duplah pri Kranju je povozil ljubljanski avtomobilist 55letnega hlapca Jožefa Vogelnika iz Bistrice pri Bledu. Vogelnik ima zlomljeno nogo ter razne druge poškodbe. Poškodovanega so spravili v ljubljansko bolnico.

Gospod. poslopje zgorelo. V Plitvici pri Apačah je zgorelo gospodarsko poslopje posestnika Jožefu Brunčiču z vsemi spravljanimi pridelki.

Podstrešje je uničil zadnji nedeljski zvečer ogenj na Filipovem dvorcu v Ljubljani v Stritarjevi ulici 9. Škoda znaša 10 tisoč Din. Ogenj je nastal, ker je neka stranka zakurila v peči, ki je stala preblizu lesene stene.

Razne novice.

Zakasnele lastavice prehiteli prezgodnji sneg. Med raznimi drugimi nadlogami, katere je povzročil letošnji mnogo prezgodnji sneg, je tudi ta, da je pričetek

Osebnosti.

SKOF INSTALIRAL ČASTNEGA KANONIKA J. WEINLA.

Letos 1. avgusta je bil izročen g. konzistorijalnemu svetniku in dekanu Josipu Weixlu dekret, s katerim ga je imenoval lavantinski vladika za častnega kanonika. V ponedeljek 5. oktobra je prevzeli sam izvršil instalacijo. Na predvečer instalacije se je zbrala pred župniščem pri Sv. Križu na Murskem polju lepa množica. Nastopila je ljutomerska godba in domači pevski zbor. Izrečene so bile priljubljene dušnemu pastirju iskrene ljudske častitke z željo, da bi g. kanonik bival še dolgo let zdrav in vesel med Muropljci, ki so mu vdani od srca.

Drugo jutro pred slovesnim vdom v cerkev so pričakale ljudske množice nadpastirja in so ga navdušeno pozdravile. Po pozdravu škofa se je razvil vhod v hram božji: mladina, družbe in društva, 35 kanonikovih sobratov, prevzeli s slavljenecem ter ljudske množice.

Po opravljenem instalacijskem obredu je stopil na prižnico domačin in ljubljanski vseučilišni profesor ter prelat g. dr. Matija Slavič, ki je orisal rože in trne sodobnega duhovnika. Sv. maša g. kano-

nika je zaključila slavlje, kakoršnega še ni doživel Sv. Križ.

G. kanonik se je rodil 2. oktobra 1867 v Zrkovcah pri Mariboru. Po dovršenih gimnazijskih in bogoslovnih študijah v Mariboru je kaplanoval pri Sv. Križu, v Ljutomeru, in se je po kratki benefikat-ski službi v Ptuj vrnil k Sv. Križu na Murskem polju kot dosmrten dušni pastir.

Cvet njegovega prosvetnega dela je služba božja. Ta se pri njem jasno in glasno oblikuje v skrbi za lepoto božjega hrama in v skrbi za duhovniški naraščaj.

G. kanonik je sicer že daleč na svoji življenski stezi, a še žari za prosvetno delo v Slomšekovi dvorani, pri čemur mu je 13 let desna roka načrtni kulturonosce kaplan Maks Ašič.

V socialnem oziru se g. kanonik ognje-vito zavzema za vsako dobrobit svojega ljudstva v občini in v celem okraju, mirno počivajoč na rokah božje previdnosti.

Ko gospoda gledaš, ni opustošen vrt, ni in nikdar ne bo preklan muropljski hrast — je in ostane ponos Murskega polja!

Nesreče.

Pri padcu iz višine III. nadstropja se le lažje poškodovale. V Studencih pri Mariboru v Krekovi ulici se je mudila pri sorodnikih petletna Zlata Šišek. Otrok je gledal zvečer skozi okno podstrešnega stanovanja letos toliko zgodnje snežinke. Kar naenkrat se je okno odprlo in deklica je padla na cesto z višine tretjega nadstropja. Revico so prepeljali koj v bolnico, kjer so še drugi dan po nesreči ugotovili le lažje notrajne poškodbe.

Smrtna nesreča družinskega očeta. Iz gozda posestnice Roze Podlesnikove na Jančevem vrhu pri Ribnici na Pohorju so po drči spuščali s hraba v dolino hlobo. Pri tem delu je imel opravka 43letni drvar Jurij Jamnikar. Ker zvečer Jamnikarja ni bilo domov, ga je šel iskat 14letni sin. Našel ga je v dolini, kjer je ležal med hlobo, ki so ga po nesreči stisnili na

zime zalotil lastavice s severa ravno tu v Sloveniji. Lastavice so že odletele iz naših krajev, pač pa so bile sirote one, ki so bile na potovanju proti jugu in so se morale radi mraza ustaviti pri nas. Po mestih so prijatelji živali ptičje sirote lovili, jih spravljali v zaboje in so jih odpremljali v Dalmacijo. Mnogo lastavic pa je letos poginilo.

Kateri so največji izdatki v gospodinjstvu? Če si moramo predčasno nabavljati novo perilo, nam nastanejo veliki izdatki. Te izdatke bi si lahko prihranili, če bi perilo redno prali z dobrim milom. Ako stalno uporabljate Schichtovo Jelen milo, tedaj ste lahko prepričani, da vam bo perilo ostalo trajno, lepo in vedno kot novo.

Blasnikova Velika Pratika za leto 1937 je zopet izšla. Ta naš ljudski koledar je med Slovenci najbolj priljubljen in domač. Celo naši izseljenci ga radi naročajo, ker jih spominja na domovino in mlada leta. Cena enemu izvodu je 5 Din. Dobl se v tiskarni J. Blasnika nasled. v Ljubljani, Breg št. 10-12, in v trgovinah. Poleg »Velike Pratique« je izšla tudi »Mala pratika za l. 1937«, ki velja samo Din 2.50. Ta je razširjena zlasti na štajerskem, kjer se je doslej neupravičeno šopiril nemški »Bauernkalender« iz Gradca. 1211

Obžalovanja vredni slučaji.

Nočni vlom v trgovino. V Rušah so neznanec izkopal pod oknom luknjo v trgovino trgovca Jožefa Knifca. Odnegli so

Madžarski ministrski predsednik Julij Gömbös je umrl v starosti 50 let.

za več tisoč raznega blaga. Na ravno isti način je bil izvršen pred leti vlom v ruško kolodvorsko restavracijo. V obeh slučajih so morali biti isti zločinci na delu.

Za nekaj tisoč dinarjev masti in drugih predmetov so odnesli neznani vlomilci iz trgovine I. Zamude v Nasipni ulici na Pobrežju pri Mariboru.

Vlomilci na delu. Pri Sv. Ožbaltu v Dr. dolini so vdrli nočni vlomilci v hišo posestnika Franca Urlaub in so mu odnesli razne obleke ter perila za 3500 Din. — V Podovi pri Račah je bilo vlomljeno skozi zadnja vrata v trgovino trgovca Marka Drnovškega. Uzmoviči so pobrali raznega blaga za nad 15.000 Din.

Vlomi po mariborski okolici. V Zgor. Dupleku so odnesli neznanci iz Greifove tovarne usnja za 3400 Din izdelanih kož in so odpeljali tudi 600 Din vredno kolo. — V Gačniku je odnesel že izsleden in od orožnikov prijet vlomilec iz stanovanja posestnika Ivana Tuša za 4000 Din razne obleke ter dve uri.

Nočni napadalec. Od Sv. Martina na P. poročajo: Posestnik Jernej Rafolt iz Bojnine se je vračal na večer z vozom proti domu. Nenadoma je navalil nanj neznanec in ga je pobil z bikovko, da se je Rafolt zgrudil. Ko si je opomogel in je nadaljeval z vozom pot proti domu, je ugotovil, da mu je sunil napadalec z voza več kilogramov masti, zaseke in raznih drugih predmetov.

Krvav zaključek prepira med bratoma. Na cesti pri Kottljah na Koroškem sta se skregala brata Alojzij in Jožef G. V prepiru je starejši Alojzij zabodel z nožem v trebuh mlajšega Jožeta, ki se je zgrudil nezavesten. Smrtnonevarno zabodenega so oddali v bolnico, zločinskega brata pa so orožniki odgnali v Maribor, kjer je bil oddan v zapor okrožnega sodišča.

Mož ubil v prepiru ženo. V Murščaku pri Gornji Radgoni je bila te dni na vse obsodbe vreden krvav način zaključena družinska žaloigra, ki je pretresla celo okolico. 67letni posestnik Matija Rajh je živel že več let v prepiru s svojo ženo Ano. Kregala sta se radi posestniških

razmer. Pred petimi leti je predala žena svojo polovico proti volji moža svoji najljubši hčerki Francki. Dve leti pozneje je pustil prepisati mož svojo polovico na svojo drugo hčerko Marijo, a si je zgovoril običajni prevržitek do smrti. Kar se tiče prevržitka, je sledila kmalu za tem možu tudi njegova žena. Radi opisanega posestnega razmerja sta se stara zakonca že večkrat tako sprla, da sta se zatekala k sodišču. Sosedji so bili prepričani, da bodo prepogostni prepiri žalostno končali. Pred dnevi sta se zakonca Rajh skregala radi neke malenkosti. V hudi jezi je pograbil mož dolgo dleto in je udaril z njim pri mizi sedečo ženo večkrat po glavi in ji je zdrobil lobanjo. Priča krvavega dejanja je bil 14letni vnuk Franc Heric. Žena je kmalu podlegla smrtnim poškodbam, stari ubijalec se je sam javil sodišču v Gornji Radgoni.

Z grabljami nad žensko. Pri Sv. Kunoti v okolici Ptuja sta se sprla na travniku radi paše posestnikov sin Boštjan Topolovec in 30letna Liza Keiserberger, žena posestnika. V prepiru je zgrabil Topolovec grable in je z njimi udrihal po Keiserbergerjevi, dokler se ni zgrudila. Suroveža so prepodili od pobite drugi ljudje, sicer bi se bilo lahko zgodilo še kaj

španski vladni predsednik Azana, ki je na pobegu pred zmagovitimi nacijskimi.

Voditelj nacijskostiške španske vlade v Burgosu je postal general Franco. Na sliki vidimo zmagovite generale upornikov (od leve): general Franco, general Cabanellas in general Mola (z naočniki). — Levo: Preostanki zgodovinsko znamenite španske trdnjave Alcazar po razrušenju z dinamitom, katerega so povzročile rdeče čete tik pred umikom.

hujšega. Ptujski rešilni oddelek je Keiserbergerjevo odpeljal v bolnico, kjer so ugotovili poškodbe po celem telesu ter zlom leve roke.

Od ubite krave odnesli samo kožo. V okolici Ljutomera beležijo v zadnjem času več tatvin goveje živine. Med drugim je bila ukradena posestniku Martinu Smodiču v Podgradju krava. Tat je kravo ubil v bližnjem gozdu in je zginil neznano kam z njeno kožo.

Samomor radi brezposelnosti. Ad. Beg, 26letni trgovski pomočnik, je stanoval v Trzci blizu Vranskega pri svojih sorodnikih. V noči se je zaprl v svojo sobo in se je zastrupil s strupenimi plini od tlečega oglja. Revež je bil že pet let brezposeln in si je vzel življenje v duševni zmedenosti.

Smrtonosna brca trehuh. V Trbovljah v neki krčmi je zahreščala harmonika. Lojze Pušnik se je zavrtel z ženo Ivana Jagodiča. Jagodič je radi plesa postal ljubosumen na Pušnika in ga je pozval na odgovor. Na dvorišču sta se oba brcala. V kregu je sunil Pušnik Jagodiča z nogo tako nesrečno v trebuh, da je drugi dan v bolnici umrl vsled te brce.

Ker je priskočil na pomoč napadenemu, zaboden v nogo. Na Dolu pri Hrastniku sta dva neznanca napadla g. župnika. Napadenemu je priskočil na pomoč dolski mesar Jože Štravs. Začel je klestiti s palico po napadalcu, ki je imel v rokah nož. Štravs se je zlonopalica in nato ga je neznanec zabodel z nožem v levo nogo in ga je hudo poškodoval. Napadalec sta zginila po krvavem dejanju. Zabodenega branitelja so prepeljali v celjsko bolnico.

Brat je ustrelil brata v silobranu. Zadnjo nedeljo 11. oktobra zvečer je prišlo v Nalerjevi družini v Podgradu pri Zalogu blizu Ljubljane do krvavega dejanja. V omenjeni družini so lepo živeli pod skupno streho mati in dva sina. Tretji Jernej pa je prihajal večkrat domov pijan, je razsajal in je grozil s pokoljem celi družini. Tudi v nedeljo zvečer se je spraval v pijanem stanju nad 23letnega brata Aloj-

za, ki je kolar, katerega je sunil z nožem v hrbet. Zbežali so pred njim mati in oba sina. Jernej jim je sledil in je hotel vse poklati. V silobranu je potegnil ranjeni brat Alojz samokres in je ustrelil podivjanega v glavo, da se je zgrudil mrtev.

Slovenska Krajina.

Trgatev v Lendavskih goricah. 5. oktobra se je začela trgatev v Lendavskih goricah. Letošnja trgatev grozdja pa zdaleka ne dosega one količine lanskega grozdnega pridelka. Grozdje je že pri cvetenju deloma se ospalo. Prav tako je letošnje suho leto zelo veliko škodovalo rasti trt. Vmesno deževje je povzročilo, da se je peronospora močno zajedla v mlado grozdje in je tako povzročila gnitje in sušenje na grozdju. So primeri, da je dobil vinogradnik na prostoru, kjer je lansko leto pridelal 13 akovov vina, je pridelal letos samo enega. V splošnem pa se giblje letošnji vinski pridelek na polovici, torej za polovico manjši kot lanski. Ker so mnogi vinogradniki precej revni in niso pravočasno začeli škropiti grozdja, je pač posledica sedanjega stanja. So pa primeri, kjer je vinski pridelek enak z lanskim. Grozdje tudi zdaleka ni one kakovosti, kakor lansko. Tudi ni moglo prav dobro dozoreti radi nagle spremembe vremena. Zato bo letošnje vino precej kislo in se bodo cene zelo poslabšale. Potrebno bo precejšnje sladkanje vina, sicer se sploh ne bo moglo spraviti na trg. Veliko boljše kot Lendavske gorice, so pa obrodile Strehovske in Filovske ter Dobrovnjske gorice.

Razsvetljava na lendavski pošti. V Lendavi imamo elektriko in mnogi hišni posestniki so si dali napeljati elektriko v svoja stanovanja. Samo poštna uprava v Lendavi uporablja še vedno svetiljke, kar pa nikakor ne odgovarja dobri poštni službi. Na tukajšnji pošti je uslužbenih osem uslužbencev in morajo z vestnostjo vršiti svojo službo. Zato bi bilo v interesu poštne službe, kakor tudi radi zdravja uslužbencev, da poštna uprava stori potrebne korake in da napeljati čim preje elektriko v svoje poslopje. Ker je Lendava precejšnje poštne križišče, saj vozi poštni avtobus iz Sobote, ob enem pa je tudi končna postaja radi bližnje državne meje,

Oglas je registr. pod št. 1753 od 17. XII. 1935.

pričakujemo, da bo poštna uprava to kmalu izvedla.

Mrzla burja in sneg. 5. oktobra proti večeru se je naenkrat dvignil močan sever, ki je bil podoben kraški burji. Preko goric se je podil doli do mesta in je postalo mrzlo, kakor bi bili že sredi decembra. Ljudje so začudeno opazovali to čudno vremensko spremembo. Preko noči se je naenkrat odelo nebo s črnimi oblaki in je začelo deževati, proti jutru pa celo snežiti. Zdi se, da bo to vreme trajalo dalje, kar pa nikakor ne bi bilo dobro za naše polje, kjer je še precej pridelkov nespravljenih in na mnogih krajih še stoji ajda nepožeta in je nespravljen krompir.

Zopet sneg. 7. oktobra zjutraj je bilo zopet vse belo. Sneg je ležal povsod prav debel. Snežilo je še celo dopoldne. Sneg je napravil ogromno škodo po gozdovih, sadovnjakih, njivah in vinogradih. Največ škode je napravil na njivah, kjer je bila še ajda nepožeta ali še nespravljen. Ajda bo bržkone nerabna. Čudne vremenske prilike dajo precej misliti marsikateremu kmetovalcu in vinogradniku.

Sprememba voznega reda. S 5. oktobrom je začel voziti poštni avtobus iz Lendave nekoliko pozneje, kakor je vozil preje, ko je odhajal iz

Zanimiva najdba v turinski stolnici

Pod glavnim oltarjem turinske stolnice v Italiji hranijo v stekleni rakvi ostanke svetega Martinijana, ki je skupaj s sv. Procesom stražil sv. Petra v Mamerkinski ječi ter je potem sv. Peter oba svoja stražnika spreobrnil in krstil. Ko so mučili apostola Petra, sta se oba njegova stražnika dala spoznati za kristjana, nakar ju je Neron dal grozovito mučiti in umoriti. Lobanja sv. Martinijana v stekleni krsti kaže še znake strašnega udarca z mečem. Pred kratkim je neki duhovnik turinske stolnice pregledoval te svetniške ostanke ter zapazil, da je v stekleno krsto zašel prah. Zato je dvignil ste-

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

Toda maščevati se mora. Uničiti mora tega zlo-deja. Kam bi šel, da bi ga razgalil?

Na sodnijo?

Ne! Sodnije se tudi najpravičnejši cigan rajši izogne. Saj tudi treba ni, da bi še sam silil v luknjo.

Morda bo dovolj že to, če po okraju razglasi, kak človek je pravzaprav Osojnik. To reč bi mu najboljše opravila čevljar Cenc in njegova žena Urška. Da, k tema pojde! Ta dva bosta vse tako raztrobila, da Osojnik ne bo imel več kam.

Ko je ura na bistrškem zvoniku udarila štiri, je stopil cigan na prag čevljarjeve koče. Urška, ki je prav tedaj hotela iz hiše, je zavpila:

»Za božjo voljo, Petelinšek, ali si ti? Kak pa si?«

»Ali je kdo pri vama? Ali sta sama doma?« je vprašal prišlec hlastno.

»Sama s Cencem sva.«

V tem je že tudi čevljar prikukal iz izbe in je kar zazijal, ko je ogledal cigana takšnega.

Cigan je velel:

»Pojdimo noter! Nekaj vama moram povedati, nekaj prav posebnega.«

20

Sedli so za mizo in cigan je koj začel hripavo in razburjeno:

»Nikoli še nisem bil smrti tako blizu kakor danes — le en korak še... Osojnik me je hotel ubiti — čez Hudo peč me je hotel pahnuti.«

»Za Kriščovo voljo!« je zakričala Urška. »Zakaj pa?«

»Osojnik je najhujši zlodej, kar jih poznam. Osoje niso njegove. Prigoljufal si jih je.«

Ko sta čevljar in njegova Urška od začudenja zastrmela vanj, je naglo pripovedoval:

»Gospodar na Osojah je bil tega Osojnika brat. Bil je nekaj let starejši, žena mu je umrla, tudi sam je imel sušico, otroka je imel le enega, in sicer deklico. Njene bi bile Osoje, kadar bi oče umrl. Deklici je bilo dve leti. Tedaj je dekletov stric, to je sedanji Osojnik, dekle ugrabil in izročil ciganom, ki so prav tedaj spodaj pred mestom taborili. Naj bi jo kam spravili, je dejal, da bi izginila. Mišku, ki je bil tedaj poglavar teh ciganov je plačal dva tisoč. Ko dekleta niso našli, so dejali, da je v Bistrico padlo in utonilo. Kos oblekce so ujeli v vodi. Potem je dekletov oče umrl in Osoje je podedoval njegov brat, sedanji Osojnik, ta, ki je dekle ciganom zabarantal.«

Cenc in Urška sta bila kar trda in nista mogla verjeti, da bi bilo to res. Ko pa jima je cigan vse na drobno opisal, ju je tako prepričal, da nista več mogla dvomiti.